

Regeringskansliet - Klimat- och
näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss om promemoria om tillsyn och kontroll inom miljöbalkens område

Er beteckning: KN2025/00591

Sammanfattning

Länsstyrelsen tillstyrker utifrån nedanstående synpunkter förslagen i promemorian.

Länsstyrelsens synpunkter

Länsstyrelsen ser ett värde i möjligheten för kommuner att överlåta visst eller vissa tillsynsobjekt när möjligheterna för kommunen att fullgöra en god tillsyn är tillfälligt begränsade. Det kan vara bra både för miljö och verksamhetsutövare.

Länsstyrelsen anser att sådana överlåtelser som huvudregel bör vara tillfälliga. I annat fall riskerar förslaget att medföra att den hittillsvarande uppdelningen av tillsynsansvar mellan kommun och länsstyrelse totalt förändras. Detta kan i förlängningen leda till behov av följdförändringar gällande t.ex. instansordningen när det gäller överklaganden av tillsynsbeslut. Länsstyrelsen föreslår därför att förslaget kompletteras med ett krav på att överlåtelserna ska omprövas vart tredje år. Syftet med detta är att kommuner under denna tid bör arbeta med att säkerställa att kommunen åter kan ta tillbaka tillsynen efter tre år. Ett behov av undantag från detta kan eventuellt i enstaka fall finnas.

Länsstyrelsen anser vidare att det finns en del oklarheter och brister i förslagen som bör justeras för att de ska få önskvärd effekt.

Länsstyrelsen befarar att förslaget till 1 kap. 23 § miljötillsynsförordningen inte är tillräckligt tydligt avseende vilka tillsynsobjekt som kan överlåtas och avseende förutsättningarna för en sådan överlåtelse.

Det föreslås att en kommun ska kunna överlåta till länsstyrelse att utöva tillsyn över ett visst eller vissa tillsynsobjekt. Även om det i promemorian talas om att överlåtelser kan omfatta miljö- och hälso-skydd samt avfallsfrågor finns det en mängd andra tillsynsobjekt som skulle kunna komma i fråga. Länsstyrelsen ifrågasätter om möjligheten till överlåtelse bör vara så omfattande.

De beskrivna förutsättningarna för överlåtelse innebär naturligen en avgränsning av tillsynsobjekt som kan komma ifråga för en överlåtelse. Länsstyrelsen skulle önska att förutsättningarna kunde förtydligas och möjligen skärpas något. Det är uppenbart att det finns situationer där en överlåtelse av tillsyn är det bästa. Samtidigt bör möjligheten till överlåtelse vara något som kan tillgripas först i undantagsfall, när det verkligen behövs. I annat fall riskerar den hittillsvarande uppdelningen av tillsynsansvar mellan kommun och länsstyrelse att förändras till en mycket varierande bild över landet. En ökad tydlighet medför också en större förutsägbarhet vilket bör leda till såväl kostnads- som tidsbesparingar vid kommande prövningar över överlåtelser.

Det framförs i promemorian inget förslag om att Länsstyrelsen ska få kostnadsersättning för den tillsyn som myndigheten bedriver efter en överlåtelse av tillsynsansvar från en kommun. Länsstyrelsen vill uppmärksamma att det tillsynsansvar som kan komma ifråga vid överlåtelse ofta skulle kunna innefatta ett behov av stora tillsynsinsatser. Som exempel på tillsynsfrågor på kommunal nivå som har krävt stora insatser från berörda kommuner kan nämnas de uppmärksammade fallen där verksamhet vid anmälningsskyldiga avfallsanläggningar har visat sig ha haft ett rent brottsligt syfte. Erfarenheten visar att det förekommer att verksamhetsutövare med tvivelaktigt syfte och kunskap söker sig just till t.ex. anmälningsskyldiga verksamheter. Länsstyrelsen anser att myndighetens tillsynsarbete till följd av en överlåtelse av tillsynsansvar från en kommun måste ersättas, detta för att kunna säkerställa den tillsyn som måste kunna förväntas.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av tf. länsöverdirektör Helena Remnerud med Åke Drevenius som föredragande. I den slutliga handläggningen har också tf. chefsjurist Shiva Norvad, avdelningschef Johanna Lindgren och avdelningschef Helene Munkner medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kontaktuppgifter till Länsstyrelsen

Kontakta oss via e-post stockholm@lansstyrelsen.se, postadress
Länsstyrelsen Stockholm, Box 22067, 104 22 Stockholm, eller ring vår
växel 010-223 10 00.

Vår webbadress är lansstyrelsen.se/stockholm.

Du kan läsa om hur Länsstyrelsen behandlar personuppgifter på
Länsstyrelsens webbplats:
www.lansstyrelsen.se/stockholm/personuppgifter